

Kritik er, som Eleverne derfra faa, en Kritik, som neppe kan modsiges i nogen Maade, og til hvilken Realskolevæsenet med Rette kan svare: I maa ikke kaste Skylden paa os, vi ere bundne ved denne Eksamen og navnlig bundne af det voldsomt anstrengende Repetitionsterperi i sidste Klasse, som gør denne Klasse langt mindre værdifuld for de unge Mennesker, end den skulde være. Man kan finde denne Kritik, som den f. Eks. udtales af Lærerne ved Landbohøjskolen, hvor navnlig Professor Oppermann har givet den Udtryk. Han klager over, at de Elever, som Landbohøjskolen faar fra Realskolen og gennem almindelig Forberedelseseksamen, gaa ikke saa meget ud paa, at de have lært for lidt af de egentlige Mellem-skolefag, men de gaa ud paa, at det er de almindelige Børneskolefærdigheder, som de ere for langt tilbage i, de regne ikke rigtig godt nok, ikke tilstrækkelig praktisk, de kunne ikke rigtig skrive praktisk for sig; det er ganske betegnende, at med alle vore Stiløvelser i vore Skoler, i Realskolen f. Eks., er det rent tilfældigt, det afhænger af en Lærers Konduite, om Eleverne øves i at skrive en Ting som et Brev, — hvad der jo er det, de først og fremmest have Brug for; de kunne ikke tegne, de have for lidt Øvelse deri. Man hører ude i det praktiske Liv, at naar de komme paa Kontorerne, ere de i Reglen ikke — medmindre de have haft en Lærer med Omløb i Hovedet — dygtige i Skriftlæsning, de mangle Øvelse i at læse de gotiske Frakturbogstaver, de „danske“ Bogstaver, som vi i gamle Dage kaldte dem, eller de „tyske“, som den unge Slægt med større Ret kalder dem, og som de dog maa kunne læse. Det er Ting, som Skolerne kunde rette, men Eksamenfordringerne binde dem og fæste Opmærksomheden paa andre Punkter. Nu forestaar der rimeligvis snart en pædagogisk Forandring af Fordringerne ved Realeksamen, hvorved disse kunne lempes saaledes, at de gøre dens praktiske Formaal mindre Skade. Det er en offentlig Hemmelighed, som alle vide, at der er i Gære en Plan om at tillade en ny Retning, en ny almindelig humanistisk Retning ved de lærde Skoler. Den vil med største Lethed kunne sættes i Forbin-

delse med vor Realdannelse. Man kræver saa visse Lempelser der. Jeg vil haabe, at vi snart se Forslaget til denne nye Retning her paa Tingets Bord, og jeg vil tillade mig her paa dette Sted at udtale det Ønske, at det maa lykkes denne Sags Venner at føre den frem, uanset om der rejser sig fra forskellige Sider et mer eller mindre skjult Fjendskab mod den, som søger at slaa den ned. Saa meget om vor Realdannelses Mangler og om, hvordan de let kunne forandres, thi der er nemlig det Gode ved Realskolernes Svagheder, at de ere skabte ved en Forordning og derfor ogsaa kunne rettes ved en Forordning, der behøves ikke en Lov med dens majsommelige Gang gennem begge Ting, Ministeriet kan selv rette ved denne Eksamenordnings Mangler, naar det mener at have samlet Erfaringer nok.

Jeg har fremstillet, hvorledes vor Realskole, som vi her skulle give et ordnet Tilskud, griber ind i den Virksomhed, som Kommune og Stat sørge for gennem sine Realskoler, men endnu betydningsfuldere er den Maade, hvorpaa den griber ind i den Virksomhed, som Kommunen med Statens Hjælp udøver gennem Folkeskolen. Det er nemlig ikke saa med vore Realskoler i Almindelighed, at de kun ere Realskoler, nej, det, de økonomisk leve af, og det, der gør at de have et forholdsvist ordentligt Børneantal, er det, at de ere Børneskoler, at de tage sig af den rene Børneundervisning, som ogsaa den offentlige Folkeskole tager sig af, og derved kunne de let, naar vi ikke tage paa dem med den Varsomhed, der kræves nogle Steder, komme til at tage Lys og Luft fra Folkeskolens videre Udvikling. De behøvede ikke at gøre det, vi kunne ordne Sagen saaledes, at de ikke gøre det, men vi skulle tænke derpaa, og det glæder mig at se, at den højtærede Minister synes at have haft Øje for dette Forhold, idet der i § 3 b. udtrykkelig lægges Vægt paa, at Tilskuddet skal afhænge af, at de have en nogenlunde udpræget Karakter som dimitterende Realskoler, altsaa lægges Vægt paa, at de virkelig ere Realskoler. Imidlertid maa det vist kræves, at en enkelt Bestemmelse her forandres noget. Der kræves 60 Elever gen-